

1 - PENDELEN

En pendel med masse m henger i en stang fra taket. Den kan svinge friksjonsfritt frem og tilbake, og gravitasjonskraften er eneste kraft. Differensiallikningen for θ er

$$l\ddot{\theta} + g \sin \theta = 0$$

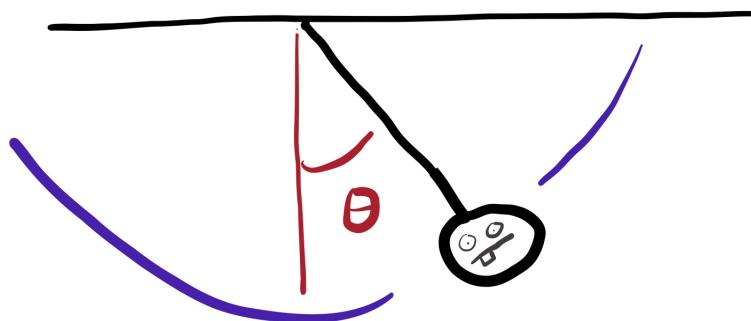
der l er stangens lengde og g er tyngdeakselerasjonen. Setter vi $q = \theta$ og $p = \dot{\theta}$, får vi systemet

$$\begin{aligned}\dot{q} &= p \\ \dot{p} &= -\frac{g}{l} \sin q\end{aligned}$$

Dersom vi har luftmotstand som avhenger kvadratisk av farten, får vi systemet

$$\begin{aligned}\dot{q} &= p \\ \dot{p} &= -\frac{g}{l} \sin q - ap/|p|^3\end{aligned}$$

der a er en konstant som avhenger av l og formen på pendelen.

Ute i realfagsbygget henger Foucaults pendel. Den er så vidt jeg kan bedømme omtrent 25 m og 25 cm lang, og tilføres hver periode litt energi av en elektromagnet.

- 1 Finn et bedre estimat på hvor lang pendelen er.
- 2 Ingen jeg har snakket med til nå vet nøyaktig hvor mye energi pendelen tilføres hver periode. Finn et estimat på dette. Hvor lenge vil pendelen dingle dersom strømmen går?